

DÉLVIDÉK

ZOMBOR, 1942. május 4.
Cshás Benő u. 3. II. évfolyam, 98. sz.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. f. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

NÉMET GYŐZELEM A JEGES TENGEREN

A keleti arcvonal középső részén folytatódnak a sikeres német támadások – A Szovjet eddig 224 hajót vesztett – Nagy légitámadás Exeter és Alexandria ellen – Wavell lázas sietséggel készíti elő a védelmet Bengáliában, Ausztrália azt hiszi, hogy rajta a sor – A kínaiak mérgezgázt használtak, de a széljárás miatt saját csapataik szenvedtek veszteségeket

Három miniszteri beszéd az időszerű kérdésekről

A háromhatalmi egyezmény hatalmainak ellenségei továbbra is azt alágatják, hol indul meg a tengelytávasszi és Japán Burma után következő támadása.

Japán várható hadműveletel súlyos gondokat okoznak ugy Indiának mint Ausztráliának. Stockholmi jelentés szerint Wavell tábornagy, indiai brit főparancsnok lázas sietséggel szervezi Bengália védelmét és azt hiszi, hogy a burmai harcok befejezése után India ellen fordulnak a japán erők. Utasítást adott, hogy a gyárakat és iparüzemeket sürgősen telepítsék át az invázióval fenyegetett vidékekről az ország belsejébe.

Berlin jelentések szerint Ausztráliában viszont azt hiszik, hogy most már elérkezett az Ausztrália elleni japán támadás ideje. Melbourneban az a vélemény alakult ki, hogy sokasodnak a jelek, amelyek Ausztrália közeli hadszíntérré válására mutatnak.

A japánok fokozott erővel bombázzák Port Moresbyt és Port Darwint és légitámadás tervszerűen bombázzák szét az ausztráliai védelmi berendezéseket, Ausztráliában lázas sietséggel erősödnek. Azt hiszik, hogy Japán elvágja az Ausztrália és Amerika közötti utat és ezzel lehetlenné teszi az utánpótlást. Blamey tábornok, amerikai főparancsnok a sajtókonferencián úgy nyilatkozott, hogy növekszik Ausztrália megtámadásának veszélye. Figyelmeztetett arra, hogy a burmai harcok befejezése után a japánok valószínűleg Ausztráliába dobják át ottani hadseregük egy részét. Ausztrália súlyos megpróbáltatások elé néz.

Burmában

teljes összeomlás előtt áll az angol-kínai arcvonal. A döntés már megtörtént, s a most folyó harcok japán részről tisztogató jellegűek, az angol és kínai ellenállás pedig a csapatok zömének visszavonulását szeretné biztosítani. A visszavonulási utak is Japán kézen vannak s valószínű, hogy az angol és kínai katonák sorsa a fogság, vagy a megsemmisülés lesz.

A japán hadsereg szószólója kijelentette, hogy a kínaiak kétségbeesett helyzetükben mérgezgázokat használtak és visszavonulásuk előtt megmérgezték a kutakat és a folyók vizét. Thagainál és Magvénál használtak mérgezgázokat a kínaiak, a széljárás azonban megfordult és főleg csak a kínaiaknak okozott érzékeny veszteségeket. A mérgezgáztól az ellenség hanyathomlok menekült. Jelelmzőnek tartják Japán részről,

hogy a mérgezgázok alkalmazására éppen Alexander angol és Shinwell tábornok amerikai parancsnok tárgyalásai után került sor. Japán részről figyelik a mérgezgázok alkalmazását az ellenség részéről és az a benyomásuk, hogy az ellenség tervszerűen alkalmazza ezt a minden hadijoggal ellenkező harcmódot.

A tengely

várható hadműveletel is sok találgatásra adnak okot.

Gayda ismert köziró, akinek Mussolinivel való kapcsolatai közismertek, a várható új eseményekkel kapcsolatban többek között így ír:

Ne fáradjunk azzal, hogy találgatjuk, vajjon mik lesznek ezek az újabb hadműveletek, amelyek nagyszámu célpontot fognak érinteni, mert ez katonai titok. Azt azonban megmondhatjuk, mik az általános feltételek ennek a nagyszabásu mérkőzésnek:

1. A tengely és Japán eltökélte, hogy a teljes győzelemig folytatja a küzdelmet;

2. a tengelyhatalmak mérhetetlen ember- és hadianyaggal rendelkeznek és virágzó hadiparral;

3. a tengelyhatalmak kedvükre irányíthatják el gyorsan ember- és hadianyagukat a kívánt harci körzetbe; a két tengelyhatalom számára már csak egyetlen egy arcvonal létezik és több harci körzet, ahol közösen fejtik ki erejüket a pillanat és a haditerv kívánalmai szerint;

4. a tengelyhatalmak belső arcvonala szilárdabb, mint valaha;

5. a két tengelyhatalom összefogása tökéletes, nemcsak katonai téren, hanem politikai vonatkozásban is; Németország támogatja Olaszország követeléseit, amelyeket minden ki jól ismer és amelyek a legfőbb okai voltak Olaszország beavatkozásának, de Olaszország is elismeri és támogatja a Nagy-Németország méltányos követeléseit.

Ezek a tények világosan meg szabják azt az álláspontot, amelyet a két tengelyhatalom a viszály új katonai és politikai fejleményeiben elfoglal.

Német hadijelentés

Berlin, május 4.

A vezéri főhadiszállás hétfői hadijelentése közli, hogy a keleti arcvonal középső részén eredményes helyi támadásokkal újból tért nyertek a német csapatok. Lappföldön és a murmanszki arcvonalon a német és finn csapatok visszaverték az ellenség megismételt támadásait.

A Jeges tengeren erős harcirajokkal és rombolókkal biztosított hajókaravánt küzdöttek le a németek egész napon át tartó csata során. A viharos tengeren a német légierők elsüllyesztettek egy 10.000 tonnás brit szállítóhajót. Egy német romboló felvette a küzdelmet az ellenséges rombolókkal és több ellenséges rombolót súlyosan megrongált. Megrongálódott egy német romboló is. Elsüllyesztettek a rombolók két ellenséges hajót 12.000 tonna vízkiszorítással, a tengeralattjárók pedig egy 6.000 tonnás löporszállító hajót. Harcierők három ellenséges hajót süllyesztettek el 19.000 tonna ürtartalommal, egy nagyobb hajón pedig találatot értek el.

Északafrikában tüzéségl és járőrtevékenység folyt.

A német légierők pusztító támadást intéztek Málta és Alexandria ellen. A német légierők az Anglia elleni harc során súlyos találatokat értek el Hastings partvidéki város hadifortosságú célpontjaiban, hétfőre virradóra pedig újból hevesen bombázták Exeter angol várost.

Az ellenséges légitámadásai főleg Hamburg ellen irányultak. Öt gépet lelőtt a légvédelem. A britek erős vadászgéptámogatással berepülést kíséreltek meg a csatorna német megszállás alatt lévő partja fölé. A németek tíz brit gépet lelőttek.

A Szovjet 79 hadihajót és 145 kereskedelmi gőzöst vesztett

Berlin, május 4.

A Német Távirati Iroda katonai helyről nyert értesülését közli, mely szerint a Szovjet a háboru kitérésétől április végéig a német erők működése következtében 79 hadihajót és 145 kereskedelmi hajót vesztett, nem számítva azokat a hajókat, amelyeket a németek megrongáltak és így használhatatlanná váltak.

Az elmúlt héten a Szovjet 285, Anglia pedig 126 repülőgépet vesztett.

Ára 10 fillér

A délvidéki

magyarság fejlődése a kisebbségi sorsban minden tekintetben súlyos nehézségekbe ütközött. Ezértéle akadályt kellett leküzdeni egészen magától értetődő eredmények elérésére is. Sem kulturális, sem gazdasági téren nem tudtuk elérni azokat az eredményeket, amelyeket ennek a szorgalmas, törekvő népnek sorsa megjavítása érdekében el kellett volna érnie.

A nyelvi nehézségek, a szomorú gazdasági helyzet és a kisebbségi sors ezermás akaratfáto, lelketcsüggesztő hatása miatt sok magyarnak még arra sem volt alkalma, hogy a legalapibb népi iskolai ismereteket elsajátítsa, hogy a népi iskolát elvégezze, nem is szólva azoknak a felfelé törekvő, de a nehézségekkel megbirkózni nem tudó magyar fiataloknak ezerről, akik a középiskolai tanulmányokat voltak kénytelenek abbahagyni a rossz viszonyok kényszerhatására.

A felszabadulás óta ezen a téren is lázas tevékenységgel igyekeznek pótolni a Délvidék az elmulasztottakat. Falvaink jórésében népi iskolai alapismereteket kiegészítő tanfolyamokat tartanak, a gimnáziumok, polgári iskolák mellett folyó tanfolyamok pedig azt célozzák, hogy a félbemaradt középiskolai tanulmányaikat befejezzék a délvidékiek. Épen az eddig megtartott vizsgák eredményei bizonyították, mennyire indokolt volt ezeknek a tanfolyamoknak a megtartása. A magyarok ezrei fejezhetik be iskolai tanulmányaikat, egészíthetik ki tudásukat és szerezhetik meg a bizonyítványt, amely elősegíti érvényesülésüket, megkönnyíti életüket és utat nyit a felemelkedésre.

Ezekkel a tanfolyamokkal elősegítjük, hogy a felszabadult magyarság kulturális téren is elfoglalja az őt megillető vezetőhelyet.

ARENA MOZI

KEDD—SZERDA

Repülő kalózok

A film az amerikai légi- és rendes rendőrség közreműködésével készült.

Főszerepben:

KENT TAYLOR, ROCHELE HUDSON,
REGIS TOOMEY, MARION MARTIN

Pótműsor: magyar és olasz híradó

KIVÉTELES ÁLLAPOT NEWYORKBAN
8000 MUNKÁS SZTRÁJKJA MIATT

Páris, május 4.

(Német Távirati Iroda.) A lyoni rádió newyorki jelentése szerint La Guardia newyorki polgármester elrendelte a kivéte

les állapotot, hogy véget vessen 8000 munkás sztrájkjának.

ROOSEVELT LONDONBA UTAZIK?

Stockholm, május 4.

(Német Távirati Iroda) Az Afton Tidningen londoni jelentése szerint az angol fővárosban olyan hírek keringenek, hogy Roosevelt elnök a közeljövőben Londonba utazik. (MTI)

MEGHALT STAUNING
DÁN MINISZTERELNÖK

Koppenhágai távirat jelenti, hogy Thorwald Stauning, Dániának tizennyolc éven át volt miniszterelnöke, aki legutóbb csipő törést szenvedett s már napok óta súlyos heeg, szombat reggel óta pedig már eszméletlen volt, vasárnap délelőtt meghalt.

Ausztrália nem értette meg
az idők szavát

A háborút Amerika blöff-offenzívájával nem lehet megnyerni

Berlin, május 4.

Oshima japán nagykövet érdekes kijelentéseket tett a háborus helyzetről. Kifejtette, hogy miközben a tengelyhatalmak tengeralattjárói súlyos veszteségeket okoznak az angolszász szövetségeseknek az óceánokon és megbénítják azok forgalmát, Japánnak a Távolkeleten sikerült teljesen szétzúzni az angolszászok ottani védelmi háromszögét. India ugyanakkor emelte fel szavát szabadsága érdekében és ma már nem lehet leplezni, hogy Cripps kudarcra milyen súlyos következményekkel jár. Mint azt Bose számos esetben kijelentette, India számára ütött a döntés órája.

A továbbiakban rámutatott a nagykövet arra, hogy a burmai hadműveletek sikere teljesen elvágtatta kínát a szövetségesektől és Csungking nemcsak hogy nem kaphat semmiféle segítséget az angolszászoktól, hanem saját vérét és anyagi erőit is kénytelen feláldozni a széthulló burmai arcvonalon. A szövetségesek hadvezetésében mindenütt hatalmas szakadékok tátonganak.

Ausztrália — mondotta a nagykövet — nem értette meg az idők szavát és Amerika karjai-

ba vetette magát. Amerika még mindig csak ott tart, hogy elképesztő számadatokat közöl fegyverkezési terveiről, pedig ezt a háborút nem lehet megnyerni számokkal való dobálódzással.

Itt jegyezzük meg, hogy a Stefani iroda Uj Delhiből származó jelentése szerint a pándiai kongresszus végrehajtó bizottsága ismételt kimondotta legújabb határozatában, hogy lehetetlen elfogadni minden olyan javaslatot, amely — akár átmenetileg is az angol uralom és befolyás fenntartását célozza.

A németek Anglia délnyugati részét,
az angolok Hamburgot bombázták

Berlin, május 4.

A Német Távirati Iroda közli, hogy brit repülőgépek hétfőre virradóra Hamburg lakónegyedeire dobtak bombákat. Anyagi kár van, a polgári lakosságnak halott és sebesült veszteségei vannak. Hat brit gépet lelőtt a német légvédelem.

A Német Távirati Iroda közli a brit légügyi minisztérium jelentését is, mely szerint német repülőgépek hétfőre virradóra súlyos támadást intéztek Anglia délnyugati részének egyik városa és más területek ellen. A támadás anyagi kárt és embervesztést okozott.

Eltemették a Páris elleni angol támadás áldozatait

Párizs, május 4.

Hétfőre virradóra Marseille és Toulon délfancia városokban légiriadó volt. Azonnal elrendelték a városok elsötétítését és a légvédelem hevesen tüzelt a városok felett elszálló ismeretlen nemzetiségű repülőgépekre. A gépek nem dobtak bombákat.

Párizsban vasárnap és hétfőn temették el a külvárosok lakónegyedei ellen elkövetett angol légitámadás áldozatait. A gyászszertartást Párizs érseke végezte. A temetésen képviseltette magát Petain államfő és Laval miniszterelnök is. Lavalt Platon tengernagy képviselte.

Az afrikai harcok

Róma, május 4.

Az olasz főhadiszállás hétfői jelentése közli, hogy az olasz légierők géppuskatűzzel árasztották el ellenséges katonai táborokat és gépkocsioszlopokat és nagy veszteségeket okoztak az ellenségnek. Az olasz bombák nagykiterjedésű tüzeket okoztak

messze az ellenséges arcvonal mögött.

Az angol támadás az egyik kirenejkai frontszakaszon összeomlott.

A Földközi tengeren kudarcot vallott az angoloknak egy olasz hajókaraván ellen intézett támadása.

600 foglyot ejtettek a finnek

Róma, május 4.

A finn főhadiszállás hétfői hadijelentése közli, hogy karéliei, amsui, valamint a déli és középső finn arcvonalon nem folytak nagyobb csatározások. Lousi vidékén az ellenség 1-2 zászlóaljnyi erővel újabb támadást kísérelt meg a finn állások ellen. A finn és német csapatok szoros együttmű-

ködéssel visszaverték az ellenséget, amely 600 foglyot veszített.

UJBÓL FELLÁNGOLT AZ INDAI
FÜGGETLENSÉGI MOZGALOM

Tokió, május 4.

A Csungking-kormányzat — mondotta a császári főhadiszállás sajtóosztályának

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

HÉTFŐ—SZERDA

Végis izealmas kémtörténet:

Kora Terry

Főszerepben:

ROKK MARIKA, JOSEF SIEBER, VILL
DOHN, HERBERT HUBNER.

Pótműsor: első hetes UFA es magyar híradó

tájékoztatója — most a burmai út teljes elzárása következtében, Mandalay elfoglalása óta a szó legszorosabb értelmében elszigetelődött és Japánnak Csungking fölött gyakorolt ellenőrzése most jelentős előreladást fog tenni. Az India elleni japán előrenyomulás előkészületeinek kifejlődése, valamint a japán hajóhadtól kivívott tengeri uralom az Indiai-óceánon új ösztönzést adott az indiai függetlenségi mozgalomnak. Az új helyzet kitűnő lehetőségeket nyújt arra, hogy elszántan fellázadjanak.

Kiűritik Alexandriát

Isztaambul, május 4.

Mint Kairóból jelentik, az egyiptomi kormány a legutóbbi alexandriai bombázásokra való tekintettel nagyszabású tervet dolgoz ki Egyiptom második fővárosának kiűritésére. Mindazoknak, akiknek jelenléte nem multhatatlanul szükséges, kötelesek elhagyni Alexandriát és elutazni a számukra kijelölendő helyre.

JAPÁN BOMBATÁMADÁS EGY INDAI TÁMASZPONT ELLEN

Sanfrancisco, május 4.

Ujdelhiből érkező jelentések szerint japán repülőgépek bombatámadást intéztek a Bengáli-öbölben lévő Akyab támaszpont ellen. Akyabnak nagykiterjedésű kikötőberendezései vannak. A japán támadás súlyos károkat okozott. Azt hiszik, hogy a japán repülőgépek repülőgép-anyahajóról szálltak fel, amely a Bengáli-öbölben tartózkodik. Az sincs azonban kizárva, hogy a japánok az Észak-Burmában ujonnan elfoglalt flotta-támaszpontokat most első ízben légitámadásra használták fel.

„INVÁZIÓS” HADGYAKORLAT VOLT VASÁRNAP LONDONBAN

London, május 4.

(NST) Vasárnapra virradó ájszaka tartották meg Londonban az eddigi legnagyobb invázió elhárítási hadgyakorlatot. A hadgyakorlat színhelye Whitehall, a kormánynegyed volt. A hadgyakorlaton az „ellenség” részéről különösen erős volt a légihaderő harcbevételése és az ejtőernyősök tevékenysége. A számos kormányépületben és egyéb középületben az „ötödik hadtest” tagjait „fedezték fel”, még a főhadiszálláson is. A hadgyakorlat a vasárnap reggeli órákban még tartott. A hajnali órákban a „harcok” már a Buckingham palota közelében dultak.

JAPÁN VADÁSZOK LELŐTTÉK A JÁVAI MILIÓS KINCSET SZÁLLÍTÓ REPÜLŐGÉPET

Perth, május 4.

Az Ausztráliai Banknál mintegy egymillió dollár értékű jávai gyémántot helyeztek letétbe. A repülőgépet, amelyen ezt a kincset szállították, japán vadászrepülők lelőtték Ausztrália partjain. Kilenc utasa életét vesztette, de a repülőgépvezetőnek sikerült elérnie a partot. Egy ausztráliai, amidőn éppen sorozásra indult, a repülőgép roncsa mellett haladt el és élelem után kutatott, a gyémántot találta.

Rikkancsokat

nappali árusításra fel
veszünk. Jelentkezni
a kiadóhivatalban

Három miniszteri beszéd

A kormány legfőbb törekvése

a magyar faj erejének és életlehetőségeinek kiépítése

Dr. Antal István Debrecenben, Reményi Schneller Lajos dr. Baján, dr. Varga József pedig egy budapesti munkásünnepségen mondott beszédet

Bajáról jelentik: Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter vasárnap Baján tartózkodott. Résztvett a Magyar Élet Pártja nagyválasztmányának ülésén és MÉP székházának felavatásán.

A miniszter nagy lelkesedéssel fogadott hatalmas beszédében kitért a magyar sorskérdésre és mindenekelőtt azt hangoztatta, hogy a mai súlyos, sorsformáló időkben minden magyar-nak első kötelessége a példás köteleességteljesítés és a fegyelem. Mindannyiunk munkájára egy formán szüksége van a nemzetnek és egyikünk munkája sem hiányozhat. A munkát azonban nemcsak kenyérkeresetnek kell tekinteni, hanem hivatásnak, a nemzettől kapott megbízatásnak. A nemzetnek két feladata van. Az egyik erők teljes megfeszítése jövőnk érdekében, a másik pedig a takarékoság. Mindenkinek olyan hiven kell teljesíteni kötelességét, mint azt hon-

védségünk teszi.

A gazdasági és pénzügyi kérdésekről szólva kifejtette a miniszter, hogy minden erőnkkel a termelés fokozására kell törekednünk. Honvédségünknek nem szabad semmiben sem hiányt szenvednie és nem is fog de, az otthon arcvonalán is ki kell elégítenünk a szükségleteket. Ezt csak úgy érhetjük el, ha jobbat és többet termelünk és itthon takarékoskodunk. A termelés tervszerű irányítása a kormány feladata és a kormány ebben a tekintetben minden ténen megtette a szükséges intézkedéseket. Nemcsak mezőgazdasági, hanem ipari termelésünket is fokoznunk kell és arra kell törekednünk, hogy az ipar minél több magyarnak nyújtson megélhetést. Jelenleg mintegy egymillió embert foglalkoztat a magyar ipar. A közlekedési tervek szoros egységbe foglalják az ország forgalmát.

szakát fogják jelenteni. El kell tehát készülnünk arra, hogy tovább fokozzuk a nemzeti társadalom erkölcsi energiáit. Meg kell teremtenünk a magyar lelkek teljes egységét, belső összecsendülését már arra az időre is, amíg ezen a szörnyű válságon keresztül nem mentünk. Nem lehet más célkitűzésünk, mint minden erőt koncentrálni ennek a szörnyű világegésnek legyőzésére és háborus céljaink elérésére.

A HADBAN ÁLLÓK HOZZÁTARTOZÓINAK INTÉZMÉNYES SZOCIÁLIS GONDOZÁSA

— Ez a cél pedig nem csupán nemzeti és népi egzisztenciánk védelme, hanem a magyar erők összefogása és előkészítése arra az időre, amikor a háboru után kialakuló új Európában méltó helyünket akarjuk biztosítani.

— Ennek a hatalmas és mindenek felett álló nagy nemzeti erőfeszítések a szolgálatában első problémánk megoldásánál azt kell szem előtt tartanunk, — folytatta a miniszter, — hogy minden kérdést meg kell oldani, amely a háborura való előkészületünket és erőfeszítésünket előmozdítja. A megoldandó kérdések első vonalába tartoznak magával a háborúval kapcsolatos kérdések: a honvédség további felszerelése, a háboru pénzügyi kérdései — és amit elsősorban kellett volna említenem — a háboruban lévők itthon maradt hozzátartozóinak szeretetteljes és intézményes szociális gondozása.

A közellátás kérdéseivel foglalkozva rámutatott a miniszter arra, hogy a közellátási politika nemcsak anyagi szervezés kérdése, hanem lelki probléma is: a nélkülözések vállalásának, elviselésének, a türésnek az ereje. Az államhatalom minden eszközzel keresztül fogja vinni, hogy ne azok járjanak jól, akik a törvényt megszegik és azok rosszul, akik hűséggel és becsülettel betartják a hatósági előírásokat. Nem lehetnek a nélkülözések terén kivételezések.

KÖZELI NAPOKBAN A HÁZ ELÉ KERÜL A ZSIDÓBIRTOKOKRÓL SZÓLÓ JAVASLAT

A zsidókérdéssel kapcsolatban kiemelte, hogy ezen a téren az utóbbi években lényeges haladást értünk. Kétségtelen azonban, hogy a probléma megoldására még van tennivalónk. A probléma egyik legfontosabb része tekintetében — a földbirtok-kérdés után — Kállay Miklós miniszterelnök már hivatala átvételekor elhatározó lépést tett és a kérdést teljes mértékben meg fogja oldani a kormánynak a közeli napokban benyújtandó törvényjavaslata. Orvendetes, hogy a gazdasági élet átalítása minden vonalon megkezdődött, azonban nem elegendő az őrségváltás, hanem szellemiségváltásra is szükség van. Nem megoldás, ha a zsidó vállalati vezérigazgató helyébe keresztény igazgatót ültetünk, aki azonban ugyanabban a szellemben viszi tovább az irányítást, mint azt a zsidó csinálta. A vállalati és általában a gazdasági élet szellemiségének „keresztényesítése” mindennél fontosabb feladat: a keresztény erkölcsi felfogás teljes uralomra jutása után beszélhetünk csak arról, hogy az őrségváltást sikerrel vittük keresztül.

A MAGYAR FAJVÉDELEM KIÉPÍTÉSE

Foglalkozott a miniszter a szociális és gazdasági kérdésekkel, majd hangsúlyozottan kiemelte, hogy az ország mai helyzetében minden felesleges politizálás káros.

El kell hallgatniok tehát a pártharcoknak, a vicinális politikai kérdések feszegetésének és a kicsinyes politikai torzalkodásoknak, csak egy politikai maradhat: a totális nemzetvédelem politikája.

Részletesen szólott a miniszter a magyar fajvédelem problémájáról, kiemelve, hogy a kormány minora törekvése a magyar faj erejét és egzisztenciális alapjait kiépíteni. Ezt a célt köz-

Már most fel kell készülnünk a békére

Fontos feladatunk az átmeneti gazdálkodás megszervezése. Már most fel kell készülnünk a háboru utáni idők termelésének megszervezésére, hogy fokozatosan átállítsuk termelésünket. Mindenki számára biztosítanunk kell a megélhetést és a frontról hazatérő katonának egyetlen napig sem szabad munkanélkül lennie.

A miniszter sikraszállt a kamarai rendszer kiépítése mellett, majd hangoztatta, hogy pénzügyi politikánkat függetlenítettük az aranytól. Pénzügyi politikánk alapja a munka és a termelés. Minél többet és jobbat termelünk, annál nagyobb értékű lesz a pénzünk, az ország gazdasági ereje annál jobban növekszik. A háboru

és az általános helyzet sok nehézséget okoz pénzügyi téren, több termeléssel és jobb áruval azonban biztosítani tudjuk az egyensúlyt.

Reményi Schneller miniszter kitért az árszínvonal kialakítására. Vázolta a kormány azon törekvését, hogy megteremtse az egyensúlyt ezen a téren is. Az árak rögzítésére nemzetközi viszonylatban is törekszik a kormány és a külfölddel folytatott ilyenirányú tárgyalások máris eredménnyel jártak. A miniszter felhívással fordul az ország egész népéhez, ne üljön fel a zúgkereskedelemnek, ne vásároljon drágábban, mint a rögzített árak, mert ezzel a nemzet erejét őrösi alá.

Takarékoskodjunk!

A takarékoság — mondotta a miniszter — elsőrendű nemzeti kötelesség. Takarékoskodnunk kell anyagban, munkaerőben, fogyasztásban és takarékoskodnunk kell a pénzzel. Szigorú anyaggazdálkodásra van szükség, mert sok cikk beszerzése nehézségekbe ütközik, sokféle anyagra pedig fokozott mértékben van szükség honvédségünknek. Mindenki, aki kevesebb anyagot használ fel, mint eddig, nemzeti érdeküket szolgál. A hadseregnek mindent meg kell adnunk, nekünk itthon takarékoskodnunk kell. Minden pazarlás bűn, amely csökkenti a nemzet erejét. Viszont minden megtakarított és félretett összegnek fontos szerepe lesz a háboru után, munkaalkalmakat teremt, befektetésül szolgál és épít.

HADMENTESSÉGI ADÓ

A miniszter a továbbiakban hangoztatta, hogy termelésre és a termelés fokozására min-

dig lesz hitel, vagyonszerzésre és spekulációra azonban nem. A rendkívüli viszonyok szükségessé teszik az államháztartás jövedelmeinek a fokozását is. Mindenki aki nem teljesít katonai szolgálatot, hadmentességi adót fog fizetni. Nehéz szívvel jelent be mindig új adókat, vagy a régiéket emelését, most azonban szükség van erre.

A miniszter nagy elismeréssel emlékezett meg a magyar adófizető polgár kötelességtudásáról

és az adómorál javulásáról. A nemzet tudja, hogy adóba befizetett filléreit milyen hasznos célokra fordítják. Ezek közül csak egyet említ meg: hadseregünket, amely szívéhez nőtt mindannyiunknak. Nem élhetünk csak a mának, a holnapra is gondolnunk kell.

A miniszter azzal fejezte be beszédét, hogy ismeri fajtánk kiváló tulajdonságait és nincs kétsége a magyarság jövője tekintetében.

Antal István dr.:

Meg kell teremtenünk a magyar lelkek teljes egységét

Debrecenből jelentik: Antal István nemzetvédelmi propaganda miniszter a Magyar Élet Pártja helyi szervezeteinek meghívására Hajdu megyébe érkezett. Utjának első állomása Hajdúnánás volt.

A hajdúnánási értekezlet után Debrecenbe ment Antal István miniszter, ahol az Aranybika szállóba hívták össze a MÉP választmányi értekezletét. A termet zsufolásig megtöltötte a közönség. A gyűlést Szilassy László főispán nyitotta meg. Ezután Ferenczy Tibor képviselő beszélt.

Utána emelkedett szólásra Antal István nemzetvédelmi propaganda miniszter.

— Feladatom lényegét már többször körvonalaztam — mondotta. — Örködni a magyar le-

lek biztonsága felett. Ez konkrétan azt jelenti, hogy első és legfontosabb kötelességem érzékelteni, megvilágítani, hogy ennek a háborúnak a kimenetele közvetlenül érinti nemzeti egzisztenciánkat is.

— Hála Istennek, a háboru szörnyű pusztításai elkerülték országunkat. Ez a tudat azonban nem szabad, hogy tunyaságba, passzivitásba, semmittevésbe vigyen bennünket, mert ebből igen nagy bajok származhatnak. Ellenben: a maximumra kell fokozni erkölcsi és anyagi ellenálló erőnket s a háboru problémáinak megoldására összpontosítani minden figyelmünket. Azzal is tisztában kell lennünk, hogy az elkövetkező hónapok Európa, és így a mi életünknek legválóságosabb, legnehézebb és legküzdelmesebb kor-

igazgatási, kulturális, gazdasági, szociális és közegészségügyi intézkedések egész sorozata szolgálja. Tudatában kell lennünk annak, hogy az új Európában csak nemzeti sajátosságaink megőrzésével és fokozott kifejtésével bizto-

síthatjuk méltó helyünket.

Antal István miniszter beszédét mind Hajdunánáson, mind Debrecenben rendkívüli érdeklődéssel fogadta a MÉP választmánya.

Varga József miniszter a magyar munkásság feladatairól

Budapestről jelentik: A Munkásakadémia, amelyen többszáz válogatott munkás részesül általános továbbképzésben, szerzői estet rendezett a Szociálpolitikai Intézet színházában. Az esten megjelent Varga József iparügyi és kereskedelmi miniszter és igen sok előkelőség. Kuti Mihály lakatos mondott ünnepi beszédet, majd Bubori József gyári munkás zeneszámait adták elő.

Varga József miniszter beszédében a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott a magyar munkásság nemes, céltudatos törekvéseiről.

— Tehetség csak egy van — mondotta többek között —, amit az Isten adott és ez nem függ a munkahelytől. Szükség van arra, hogy a munkások ne csak

egyoldalú szakszerű munkával foglalkozzanak, hanem elteljenek a tudományban, művészetben és a sportban is, mert az elkövetkezendő új magyar világban új emberértékelés lesz és ebben szerepet kap a munkásság. A jobb világot anyagiakkal egyedül sohasem lehet elérni, ehhez lelkiere, tudásra és műveltségre van szükség.

Köszönetet mondott a miniszter a munkásakadémia vezetőinek, akik a magyar munkástársadalomban nevelik ki azt a tudatot, amelyet annyira vár minden magyar: az egyenlő érzékelést, az egyenlő tudás, műveltség és hazaszeretet alapján.

A Munkásakadémia hallgatói meleg ünnepségekben részesítették Varga József minisztert.

Uj menetrend lépett érvénybe a Délvidéken

Budapest és Ujvidék között ismét közlekedik a gyorsvonat — Zomborból a reggeli vonattal lehet Budapestre utazni, az esti szabadkai vonat megszűnt

Hétfőtől, május 4-től kezdődőleg a nyári menetrend szerint közlekednek a vonatok. A Délvidéken is nagyobb változások álltak be. Budapest és Ujvidék között ismét közlekedik a gyorsvonat. Zomborból reggel

5.55 induló vonatnak Szabadkán van csatlakozása a budapesti gyorshoz, amely 11 órakor érkezik meg a fővárosba.

A Délvidék közölte a Zomborból induló és ide érkező vonatok részletes menetrendjét. Most megkaptuk az egész Délvidékre szóló részletes menetrendet, amelyet itt közlünk:

Zombor—Ujvidék: Zomborból indul 4.30, 9.44 és 15.50. Ezenkívül Szépligetből indul egy vonat Ujvidékre 8.27-kor, Ujvidékről Zombor felé indul 3.53, 10.37 és 17.06, míg a 13.48-kor induló vonat Szépligetig megy.

A Zombor—Ujverbász—Óbecse vonalon: Zomborból indul 3.40, 12.19 és 19.36 órákor. Ellenkező irányban Óbecséről 4.16, 13.19 és 20.06-kor indul vonat Zombor felé.

Hódság—Szond—Apatin—Zombor: Hódságról indul Zombor felé 3.42, 5.47, 12.38 és 18.05 órákor. Zomborból indul Hódság felé 8.35, 13.22, 17.40 és 23.00 órákor.

Baja—Hercegszántó—Zombor: Bajáról indul 4.53, 13.52 és 18.06-kor. Zomborból indul Baja felé 4.48, 13.45 és 17.50 órákor.

Baja—Regőce—Zombor: Bajáról indul Zomborba 5.08 és 14.34 órákor, ezenkívül Regőcéről 7.50-kor indul egy vonat Zombor felé. Zomborból 3.47 és 13.51-kor indul vonat Bajára, míg a 12.23-kor induló vonat csak Regőceig megy.

Az Ujvidék—Szabadka—Budapest vonalon: Ujvidékről 4.31-kor indul vonat Szabadkára, ahová 7.23-kor érkezik. A vonat nem megy tovább. A gyors 5.55-kor indul Ujvidékről.

Szabadkáról 7.50-kor indul Budapest felé, ahová 11.00 órákor érkezik.

Ez a gyorsvonat a télen nem közlekedett. A sebes motoros 8.14-kor indul Ujvidékről, 9.55-kor ér Szabadkára, majd innen Zombor felé folytatja útját. Még egy személyvonat közlekedik Ujvidék és Budapest között, amely Ujvidékről 13.31-kor, Szabadkáról 17.11-kor indul és Budapestre érkezik 22.50-kor.

Ellenkező irányban Budapestől a gyorsvonat 17.45-kor indul Szabadka felé, Szabadkáról 21.05-kor indul tovább Ujvidékre, ahova 22.53-kor érkezik meg. A személyvonat 22.57-kor indul Budapestől, 4.43-kor indul tovább Szabadkáról és 7.38-kor érkezik Ujvidék-

re. A Zombor felől érkező sebesmotoros 18.28-kor indul Szabadkáról és Ujvidékre érkezik 20.10-kor. Ezenkívül egy személyvonat indul Szabadkáról 16.40-kor és Ujvidékre érkezik 19.31-kor.

Szabadka és Csantavér között egy közvetlen vonat közlekedik, amely Szabadkáról indul 13.35-kor, az ellenvonat 8.33-kor indul Csantavérről és 9.35-kor érkezik Szabadkára. Nagyfényről Csantavérré 5 vonat indul és pedig 5.25, 7.30, 16.00, 18.00 és 21.35. Az ellenvonatok Csantavérről 4.46, 6.20, 15.18, 16.43 és 20.43-kor indulnak.

Kula—Szépliget—Ujpalánka: Kuláról 7.07-kor indul egy vonat Ujpalánkára, a 14.00-kor induló vonat csak Szépligetig megy. Szépligetről 15.01-kor indul egy vonat Ujpalánkára, ezenkívül Kuláról 17.54-kor is megy egy vonat Ujpalánkáig. Az Ujpalánkáról 4.08, 10.52 és 15.52-kor induló vonatok Kuláig közlekednek, míg a 8.43-kor induló vonat csak Szépligetig megy.

Szabadka—Szeged—Rókus: Szabadkáról in-

Hirdetéseket

a vasárnapi lapra csak péntek délig fogadunk rendes tarifával, azontul érkezett hirdetéseket dupla tarifával fogadunk el.

dul 6.04, 7.47, 14.27, 21.20, Szegedről indul Szabadka felé 6.01, 11.26, 14.30 és 19.40-kor.

Szabadka—Bácsalmás—Baja: Szabadkáról indul egy vonat Bajáig 5.18-kor a 13.00-kor induló vonat Baján keresztül Ujdombovárig megy. Bajáról 5.20-kor indul egy vonat Szabadka felé, ahova 7.28-kor érkezik meg. Ugyanez a szerelvény megy tovább Szeged-Rókus felé. Egy másik vonat 11.01-kor indul Bajáról és 16.17-kor érkezik Szabadkára.

Szabadka—Zombor—Gombors: Szabadkáról indul Gombosig 10.22-kor és 21.06-kor. A sebesmotoros 10.11-kor indul és Zomborig megy, ahova 11.09-kor érkezik. Zomborból 5.51-kor indul egy vonat Gombos felé. Gombosról a 3.25-kor induló vonat csak Zomborig megy, a 4.57-kor induló vonat 7.38-kor, a 13.47-kor induló vonat pedig 16.31-kor érkezik Szabadkára, a sebesmotor 17.12-kor indul Zomborból és 18.13-kor érkezik Szabadkára, majd Ujvidék felé folytatja útját.

A Szabadka—Zenta vonalon: Szabadkáról 4.35, 7.52, 13.25 és 21.11-kor indulnak vonatok, míg Zentáról 6.30, 15.23, 18.00 és 22.48-kor indul vonat Szabadka felé.

Szabadka—Cservenka—Bácsordas—Gombos: Szabadkáról indul Gombos felé 4.40 és 13.20 órákor, míg a 18.25-kor induló vonat csak Cservenkáig megy. Gombosról 3.23-kor indul egy vonat Szabadkára, ahova 7.13-kor érkezik meg, a 11.54-kor Gombosról induló vonat 15.55-kor, a Cservenkáról 21.27-kor induló vonat pedig 23.47-kor érkezik.

Szeged-Rókus—Horgos—Zenta—Ujvidék: Szeged-rókusról indul Ujvidékre 4.30-kor, Zentáról Óbecsére 12.00 órákor indul egy vonat, a Horgosról 15.21 és az Óbecséről 4.44-kor induló vonat Ujvidékig megy. Ujvidékről 5.30 órákor indul egy vonat Szegedre, a 16.33-kor induló ugyancsak Szegedig megy, míg a 14.00 órákor induló vonat csak Óbecséig. Óbecséről 14.01-kor indul egy vonat.

Ujpalánka—Bácsordas—Gombors: Ujpalánkáról indul 1.49 és 16.03 órákor. Gombosról indul Ujpalánka felé 7.07 és 18.53 órákor.

Titel—Vaskapu—Ujvidék: Titelről indul Ujvidékre 4.37 és 13.50-kor. Ujvidékről indul Titel felé 6.26 és 20.27 órákor.

Kiskunhalas—Bácsalmás—Regőce: Kiskunhalasról 4.25 és 13.40 órákor indul vonat Regőcére, míg Regőcéről 4.56 és 13.50 órákor megy vonat Kiskunhalasra.

Szervezkednek a Turáni Vadászok Bácskában

Gomboson és Bácsan is megalakult a helyi szervezet

Alig mulik el hét anélkül, hogy legalább egy-két községben meg ne alakuljon a Turáni Vadászok helyi szervezete. A nagy lendülettel folyó munkát az országos elnökség minden rendelkezésére álló erővel támogatja.

Legutóbb két bácskai községben, Gomboson és Bácsan alakult meg a Turáni Vadászok helyi szervezete. A gombosiak zenekarral és díszszázaddal várták az állomáson az országos elnökség kiküldöttét, Hidvégi István ny. ezredest és Bartha János főtitkárt. Megjelent az alakuló gyűlésen Bartol István doroszlói földbirtokos, a kerület országgyűlési képviselője is. Képviseltették magukat a bácsai, kulai, doroszlói, apatini, bácskerteszi, sztapári, ujverbászi és szabadkai szervezetek. A szokásos beszédek és felszólalások után a közgyűlés résztvevői nagy lelkesedéssel követelték a helyi szervezet megalakítását, mert — mint mondták — ők is ki akarják venni a részüket abból a magyaráru. nemzeti, politikán felül álló magyar munkából, amit a Turá-

ni Vadászok fejtenek ki országszerte. A gombosi szervezet elnökévé Tarján János főjegyzőt, társelnökévé dr. Ráthy György orvost, alelnökévé Buzád Pál községi tisztviselőt, titkárrá pedig Nemes Pál szabó mestert választották meg.

Bács község és környékének népe a gombosiakhoz hasonló lelkesedéssel fogadta a fővárosi vendégeket. Zenekar, magyar ruhás díszszázad és ragyogó szépségű magyarruhás lányok csoportja várt rájuk az állomáson, ahonnan valóságos diadalmenetben vonultak be a községbe. A közgyűlés nagy lelkesedéssel a következő tisztikart választotta: id. Simonovits András elnök. Petrás József gazda társelnök, Cseke István gazda, alelnök, Schéber Antal kereskedő, titkár. A közgyűlés után többszáz terített közös vacsora volt, amelyen sok értékes felszólalás hangzott el. Megállapítható hogy mindkét helységben osztatlan örömmel álltak az emberek a Turáni Vadászok zászlaja alá és hűt tettek a magyar összefogás eszméje mellett.

A zombori gimnázisták 9 hold föld jövedelmét ajánlották fel a szegénysorsu tehetséges diákok megsegítésére

Május 13-án magasszínvonalu műsoros-estet rendeznek

Vasárnapi számunkban a szegénysorsu tehetséges parasztyermekek megsegítése érdekében írt cikkünk — mint értesülünk — nemcsak a felnőttek, hanem a tanulók körében is élénk érdeklődést keltett.

Ez utóbbinak egyik jele, hogy a gimnáziumban működő Diákkaptár-Egyesület a várostól bérelt 9 hold föld jövedelmét a szegénysorsu tanulók támogatására ajánlotta fel. Alkalmat kerestünk, hogy meggyőződjünk arról, hogyan dolgoznak ezek a nagyszerű diákkaptáros fiúk, csendben minden feltűnés nélkül. Közöltük már rólk, hogy az Oroszországban küzdő honvédek részére csaknem 140.000 drb. cigarettát gyűjtöttek össze. Olvastunk érdekes beszámolót arról, hogy a cipőellátás megkönnyítésére kb. 2400 pár cipőt szedtek össze és most, hogy ismét találkozunk velük, kocsikon, lóháton ülnek, az egyik kocsiiban napraforgó magot visznek. Kérdezősködésünkre kiderül, hogy vetni mennek a város től bérelt 9 hold földjükre. Kik szántották fel? érdeklődünk tovább, »magunk» — volt a büszke válasz.

További terveikre vonatkozólag a fiúk elárulták, hogy május hó 13-án este 8 órai kezdettel vidámhangu, magasszínvonalu előadást rendeznek a városi színházban a szűkös anyagi körülmények között tengődő szegény diákok felsegítésére. »Olyan

nagyszerű előadást rendezünk — mondják a diákok lelkesedéstől kipirult arccal —, hogy azt Zomborban sokáig meg fogják emlegetni!» A szereplőkről csak annyit árultak el a fiúk, hogy a tanulókon kívül felnőttek is fellépnek az előadáson. Budapestiek, vagy zomborjak lesznek a szereplők? Csak sokatsejtő mosolygást kaptunk válaszul és azt a megjegyzést, hogy a zombori kedvenceket is ott találjuk a szereplők között.

Valóban értékes, szorgalmas emberek ezek a diákkaptáros fiúk, önzetlenül, minden hírverés nélkül dolgoznak, fáradoznak azért, hogy szegény tanulóitársainkat anyagi segítsék. Tanulhatunk tőlük!

Ugy gondoljuk, hogy városunk egész közönségének nevében beszélünk akkor, amikor arról írunk, hogy nagy érdeklődéssel és felcsigázott kíváncsisággal várjuk ezt az előadást. Büszkén írhatjuk, hogy Zombor város eddig is minden értékes munkában előljárt. Magunkra ismerünk hennük! Így tanulunk kölcsönösen egymástól, a gyermekek tőlünk, mi a gyermekektől.

Mindannyian megnézzük az előadást, hogy tanúi lehessünk annak: hogyan fáradozik a gimnázium lelkes kis csapata azért, hogy a magyar föld népe minél jobban megállhasson a holnap küzdelmeiben!

littatná, előzőleg sajátkezűleg szorgosan átvizsgál minden ruhadarabot, hogy igazán nem lehet-e már tovább hordani. Bár 110 „állami autó” tulajdonosa, csak egy kis sportkocsit használ. Ehelyett vagyona jó részét az ország javára fordítja. Utakat épített, mintatelepitvényeket létesített; fővárosa régi, egészségtelen részeit lebontatta és helyükbe higiénikus, tágas lakóhelyeket építtetett. Modern kísérleti intézetekkel és spontpályákkal ellátott egyetemet alapított. Ez India egyetlen egyeteme, ahol a tanítás nyelve nem angol, hanem uzdu-hindosztáni.

Az egyik fejedelem udvari vonatát éjjelnappal gőz alatt tartotta, hogy ha kedve támad az utazáshoz, nyomban indulhasson is. Mikor valaki emiatt szemrehányást tett neki, csodálkozva kérdezte: „A vonat van-e az én szolgálatomra, vagy én vagyok-e az ő szolgálatára?” Költséges mulatság volt, de megtehető: csak levélnehezéknek is egy óriási méretű csiszolatlan gyémántot használt.

DRÁGAKÖVEKKEL DISZITETT NYOSZOLYA

Baroda volt maharadzsa különös előszeretettel táplált az aranyból készült és drágakövekkel diszitett nyoszolyák iránt. Az idők folyamán állítólag elég sok ilyen alvóalkalmatosság birtokosának mondhatta magát.

A mai modern fejedelemek új luxusnak holdnak és ez az autó. Az angol autógyárak a kocsik kivitele vagy felszerelése terén néha a legkülönösebb kívánságokat kénytelenek teljesíteni. A különböző nemes fékekkel borított autók nem is tartoznak a ritkaságok közé. Több feltűnésre ad okot, ha a kocsik hattyu, elefántstb. alakú, vagy pedig hágcsojára orgona van szerelve, hogy ha a beépített rádió fogható zene a fenségnek éppen nem tetszik, kedvenc dalait udvari muzsikusa nyomban eljátszhatja.

A patialai maharadza európai utja alkalmával 12 Rolls Royce-on kívül egy ezüst fürdőkádát vitt magával különböző érdekes berendezésekkel, melyeket a szállodákban ahol megszállt, természetesen külön be kellett építeni.

A zenekedvelő mairi maharadza utipoggyászában egy orgonának, egy zongorának és egész tárházra való kisebb méretű hangszernek is jutott hely, de vallásos ember lévén több tona Ganges-vizről sem feledkezett meg. Csak nagyon kevés uralkodó mulaszt el indiai földet vinni magával, hogy napi ájtatosságait előírásosan végezhesse el.

Ha a fejedelemek uticéljuk elérése után valahol megszállnak, rendszerint egész emeletet bérelnek ki. És mert fejedelmileg fizetnek, az igazgatóságoknak is aszerint kell kényelmükről gondoskodnia. A bikaniri maharadza kedvéért például egy londoni szállodában a székekről és más ülőalkalmatosságokról, az összes bőrhuzatokat el kellett távolítani, mert a szent tehenet tisztelő, jámbor hindu fejedelem hite megsértése nélkül nem ülhetett tehénbőrre.

Sok gazdagnak és hatalmasnak hitt kis fejedelem, aki csupán a nagy kollegákat akarja utánozni, ilyen kéjutazások végén, természetesen nyakig eladósodva kerül haza. Ez azonban érthető módon nem igen izgatja őket. Vagy egyszerűen nem fizetik meg adósságaikat, vagy pedig ha ki is fizetik, ez sem okoz sok gondot nekik. India nagy, India gazdag, India kimeríthetetlen: és a munkaerő oly olcsó. Csak egy két rupiával kell minden munkásnak kevesebbet adni és máris volt adósság, nincs adósság. India azonban, ha majd az angol igát lerázza, módját fogja ejteni annak is, hogy saját kis vérszopóitól is megszabaduljon. Keleten hajnalodik!

KYL.

Nagy sikere volt a zombori népiskolák műsoros ünnepségének

A zombori Központi és Nagytemplom ucai állami népiskolák tantestülete szombaton és vasárnap délután a Városi Színházban nagyszerű műsoros anyák napját rendezte. A műsort a Hliszekegy vezette be, majd Herceg Mihály tanító nagyon szép megnyitó beszéde következett. A műsoron egy háromfelvonásos mesejáték, valamint szavaltatok, énekszámok és magyar táncszámok szerepeltek. A kis szereplők valamenyien nagyon kedvesen és tehetségesen szerepeltek, különösen nagy sikert arattak a magyartáncok. Szünni nem akaró tapssal jutalmazták a szünetekben előadott ifjúsági énekkarok meglepően szép énekszámait. Tyuluz Dezső magánénekszámai frappáns hatást váltottak ki. Czerkovszki János, Radonics Anna és Lauer Aladár verseket adtak elő nagy tetszéssel. A többi szereplők: Bódi Géza, Hajnal Rózsai, Angyal Kató, Filipovits Teréz, Gulyás Kiss Ernő, Jankovits Jutka, Jarisits Dezső, Pelagits Fedor, Raits Katinka, Szladek Lajos, Komáromi Rózsai, Peják Juci, Kubik József, Veszolovszky H., Schweisguth I., Szeitz Imre, Angyal Sándor, Vukszánovits V., Csuvardics Csöpi, Lampmann Edit, Czár Magda, Bakos Terike, Gyinics Marika, Vörös

Mária, Ferenc Adrien, Rapp Margit, Skorutyák Rózsai, Klemm Magda, Kiss Irén, Zvekán Györgyi, Pletikoszits Ilus, Bédi Zsuzsa, Prozinger Mária, Ispánovits Katica, Balázs Margit, Matarits Mária, Munci Kató, Storlits Vilma, Mérei Emmi, Elmer Eta, Vukicsevics Olga, Raics Milán, Sztrilics Miltica, Masirevics Zorica, Konyovics Fedóra, Milin Sztojanka, Mirkovics Zsófia, Plavics Mara, Mészáros Sándor, Gyenge Ottó, Gyurosev György, Matarics József, Siskovits István, Balajti János, Engert Nándor, Radics György, Danits János, Gogolyák József, Berlekovits László, Kummerkramer Imre, Teodorovits Miklós és Bosnyák Sándor nagyon kedvesek voltak és többször is nyílt színű tapssal jutalmazta meg őket a színházat zsúfolásig megtöltő halás közönség.

Nagy elismeréssel adóznak azoknak a tanítóknak és tanítónőknek, akik a műsort összeállították és betanították.

Az ünnepséget a Himnusz hangjaival zárták be.

A rendezőség a tiszta jövedelmet a Bölcsődének ajánlotta fel.

Keleten hajnalodik...

Hindu fejedelemek, fejedelmi kedvtelések

India kimeríthetetlen gazdagságáról évezredek óta legendákat mesélnek és ezek a mesék azóta sem némultak el. Az európai kéjutazásokra kiránduló indiai fejedelemek esztelen költségei gondoskodtak arról, hogy az ősi elképzelések most is új tápot kapjanak. Azonban ha természetesen nem is lehet minden Európában megfordult maharadza „a világ leggazdagabb embere”, az indiai fejedelemek nagyon sok esetben valóban mérhetetlen vagyonok fölött rendelkeznek. Vagyonuk nemcsak ékszerekből, drágakövekből, nemesfémekből, tüneményes palotákból és felbecsülhetetlen értékű műkincsek-

ből áll, hanem legtöbbször országuk minden jövedelmét is sajátjuknak tekintik. Bár vagyoni helyzetüket éppen ezért lehetetlen felbecsülni, az első helyet kétségtelenül a haiderabadi nizam foglalja el közülük. Gazdagságában — nemcsak magánvagyonát számítva — még Rockefeller és Vanderbilték sem közelítik meg.

VAN AKI GYÉMÁNTOT, VAN AKI ASSZONYT GYUJT...

A haiderabadi maharadza roppant gazdagsága ellenére is igen takarékos! Azt mondják róla, hogy mielőtt ruhatárából végkép eltávo-

Átadták a Nemzetvédelmi Keresztet 160 délvidéki kitüntettnek

Ujvidékről jelentik: Ujvidéken vasárnap délelőtt nagy ünnepség keretében osztották ki 160 délvidéki kitüntettnek a nemzetvédelmi keresztet. A Leventeotthon nagy termében, 1400 főnyi ünneplő közönség jelenlétében vitéz Magasházy László vezérőrnagy mondott ünnepi beszédet. Ezután Vajtafy vezérőrnagy vette át a fogadalmat a kitüntetettől, majd Magasházy László vezérőrnagy egyenként átnyújtotta nekik a kitüntetést.

Hírek:

DÉLVIDÉK

OTI KORZETI ORVOSA:

Felsőváros orvosa Dr. Szabó Endre, Flórián utca 8.

A második körzetbe a Bánát városrész tartozik, (a Rákóczi ut. Antal utca, belváros és Kossuth Lajos utca közötti rész), orvosa dr. Erdey Gyula, Sándor Béla utca 15.

A harmadik körzet a Szelence és a Bánát-nak a második körzetbe nem tartozó része, orvosa szintén dr. Erdey Gyula, Sándor Béla utca 15.

UGYELETES VÁROSI ORVOS:

Dr. Kontsek Ferenc, Szenteleky Kornél u. 12. Telefon: 331.

UGYELETES GYÓGYSZERTÁR:

Arany kereszt, Deák Ferenc körút.

««OOO»»»

Orbi et urbi áldást oszt a pápa. Vatikánvárosból jelentik: A Szentatya május 14-én püspöki jubileuma alkalmából urbi et orbi áldást oszt.

Bárczay árvíz-kormánybiztos délvideki szemleutja. Bárczay János földművelésügyi államtitkár, árvízvédelmi kormánybiztos vasárnap dr. Deák Leó főispán és számos szakférfiú társaságában szemleutat tett a Délvidék árvíz-sulytotta vidékein. Az árvíz-kormánybiztos végigjárta az egész Tiszamentét, amely a legtöbbet szenvedett az árvízről.

Budapestre utazott a főispán. Dr. Deák Leó főispán szombaton Ujvidéken járt, vasárnap Bárczay államtitkár, árvíz-kormánybiztossal végigjárta a Tiszamente árvíz-sulytotta községeit hétfőn pedig Budapestre utazott, hogy résztvegyen a közéleti-művészeti értekezleten.

Kinevezés. Dr. Zsuffa Károlyt a M. kir. Belügyminiszter az Országos Társadalombiztosító Intézet Zombori Kerületi Pénztár ügyvezetőjévé nevezte ki.

Az egész országban negyedórás harangzúgás jelzi a leventefejesség szentáldozását. Serédi Jusztinián hercegprímás a püspök nevében elrendelte, hogy május 14-én délelőtt fél 10-kor az egész ország katolikus harangjai negyed órán át zugjanak a levante ifjúság szentáldozása alkalmából.

I. a FASZÉN Mérónél
Bajai országút 11 Telefon 6.

Felhívás. Felhívom a Kaszinó Dalárda tagjait, hogy a szólampróbaikat pontosan látoassák, mert az új anyag megérkezett és az énekkar új fellépések előtt áll. A szoprán és tenor hétfőn, az alt és a basszus szerdán fél 8-tól negyed 10-ig tartja ének-órát. Karmester.

Megyei légoltalmi oktatói tanfolyam nyílt meg Zomborban. Hétfőn délelőtt ünnepélyes külsőségek között nyitotta meg Pintér Ferenc vezérőrnagy, légoltalmi parancsnok a vármegyei légoltalmi oktatói tanfolyamot. A tanfolyamot, amely a tüzoltó laktanya termében nyílt meg és 8 napig tart, Horler Ferenc százados vezeti.

A kolozsvári református teológia ének-kara Bácsfeketehelyen. A kolozsvári református teológiai fakultás énekkara Bácsfeketehelyen csütörtökön este hangversenyt ad a DMKSz színháztermében. Az országos híru énekkar fogadására nagyarányu előké-születeket tett a község Megnyitó beszédet Ágoston Sándor püspök, záróbeszédet pedig Bartha Gábor iskolaigazgató mond. A nagynevű énekkar műsorán Halmos, Kodály, Viski-Berzsnay és Áda, szerzemé-nyek szerepelnek. Maksay Albert egyete-mi tanár előadást tart. A műsort a helyi ke-resztyén ifjúsági egyesület számai és né-hány hazafias vers egészítik ki.

Áramszünet a Tiszamentén. Az Óbecsei Községi Villanytelep f. hó 7.-én, csütörtökön reg-gel 7.30 órától este 18 óráig nem ad áramszol-gáltatást Óbecse, Ada, Mohol, Péterréve, Bács-földvár és Csurog községek részére, javítási munkálatok miatt.

Segélyezik a hősi halált halt tüzoltók hoz-zátartozóit. A Magyar Országos Tüzoltószövet-ség legutóbbi ülésén elhatározták, hogy a szö-vetség a maga részéről is segítségben részesíti a fronton hősi halált halt tüzoltók hátramaradot-tait.

Hétszázézer hold van még víz alatt. Báró Bánffy Dániel földművelésügyi minisz-ter szokásos tájékoztatójában közli, hogy az április 12-étől 25-éig terjedő két hét or-szágos esőket hozott, úgy hogy a vízzel bo-ritott termőterületek kiterjedésében a nagy erővel végzett mentési munkák ellenére lé-nyeges javulás nem állott elő. Az esők kö-vetkeztében a Dunán, a Tiszán, a Kőrösön és a Maroson ismét magas a vízállás. A csapadékos és hideg időjárás a keleti Kár-pátok vidékén kiadós hóesést okozott és a visszamaradt hó tömegét tovább növelte. Ezért erős zöldárta kell felkészülnünk, a-mely előreláthatólag veszélyes árhullámo-ka-t fog okozni. Mindent elkövetnek, hogy az Alföldet a lehetőség szerint mielőbb megszahadítsák a kártékony víztől, amely az idén soha nem tapasztalt mértékben tört rá különösen az ország déli területeire. Az elmúlt két hét alatt csak 20 ezer holddal csökkent a vízzel borított terület. Még 700 ezer kat. hold van víz alatt, 300 ezer kat. hold szántó. Március 1-e óta 420 ezer kat. hold elöntött terület mentesült a belvizek-től.

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

Honvédeinkért. Az ország egész területén tovább tart a nemes verseny honvédeink meg-ajándékozása érdekében. A legutóbbi jelentések szerint füsttelen napok keretében Rákospalotán és Kázmár községben 9—9.000, Zilahon 22.000 cigarettát és jelentős mennyiségű egyéb dohány neműt, Bánhodán pedig 228 pengőt gyűjtöttek össze.

FILM

ARENA:

REPULÓ KALÓZOK

Az amerikai kalandfilmek egyik leg-jobb szereplője Kent Taylor alakítja a fő-szerepet a »Repülő kalózközből«, amely az amerikai filmgyártás igen jellemző produk-ciója: minden jelenete egy-egy veszélyes kaland, amely mögött jóleső szimulá huzó-dik meg a mindenható szerelem. Izgalmas film és a néző szívdobogva, szinte lélegzet-visszafojtva nézi a vakmerő szereplőket. A darab külön érdekessége, hogy az ame-rikai légi- és rendes rendőrség közremű-ködésével készült. A »Repülő kalózközből« egy rövid film és a legújabb híradók kísé-retében keddtől kezdve mutatja be az Are-na.

NEMZETI:

KORA TERRY

Röck Marika ebben a filmben nemcsak temperamentumos táncosnő, hanem egy bűnügy középpontja is. Egy nemzetközi ka-landortársaság, amely egyúttal egy kém-szervezet hálózatában is dolgozik, a meg-foghatatlan bűnügyek egész sorozatát haj-tja végre anélkül, hogy a rendőrség vagy a kémelhárító osztály csak a legkisebb gya-nuval is élne ellenük. A végén természet-e sen leleplezik az egész társaságot és meg-döbentő dolgok kerülnek napvilágra... Ér-dekes és idegfeszítően izgalmas Röck-film amely a legfrissebb híradók kíséretében mutatja be a Nemzeti hétfőtől kezdve.

Református lelkészi kinevezések. Ágos-ton Sándor délvideki református püspök. Lapis Károly nagykaposi református s. lel-készt az ujvidéki, Nagy András nyéklád-házai s. lelkészt a bácskossuthfalvai és Ve-cseri János mezőturi s. lelkészt a szabad-kai református lelkészi hivatalhoz nevezte ki segédlelkésziül.

A tüzoltóság ünnepe. Az egész ma-gyar tüzoltóság megünnepelte Szent Fló-rián, a tüzoltók védszentjének napját. A zombori tüzoltók Jonák Ernő felügyelő, pa-rancsnok vezetése alatt résztvettek a Kar-meliták templomában megtartott ünnepi is-tentiszteleten, amelyen P. Illés karmelita atya magasszárnyalásu beszédet mondott.

Felhívás Felhívom a zombori Egyházi Énekkar összes tagjait, hogy a Haydn Te-réz mise begyakorlására a próbákat újból pontosan látogassák. A női-kar kedden és csütörtökön negyed 8 órakor, a férfiak ugyanezen a napokon 8 órakor tartja próbá-it. Karmester.

Halott férfi a kasjai gyorsvonaton. Va-sárnap reggel a Keleti pályaudvaron a Kas-sa felé induló gyorsvonat egyik másodosz-tályu fülkájében halott férfit találtak. Azon-nal értesítették a rendőrséget és a vizsgá-lat megállapította, hogy a halott Pickler Dávid 67 éves kasjai kávéháztulajdonossal azonos. Az idős kávé gyógykezelés vé-gett volt a fővárosban és hazautazása előtt agyvérzést kapott. Holttestét a törvényszé-ki orvostani intézetbe vitték.

Nagy sikerrel zárult a DMKSz bacsfe-ketehegyi fiókjának kiegészítő tanfolyama. A DMKSz helyi szervezet négyhónapos népiskolai alapismereteket kiegészítő tanfo-lyamot tartott. A tanfolyam 31 tanulója — közöttük számos 40—50 éves ember — si-kerrel tette le a VI. osztály vizsgáját. A tanfolyam vezetője Bartha Gábor iskola igazgató, előadói pedig Kozma László, Bá-nyai Gyula, Kucsera László, Pál Rózsa, Si-pos Gizella és Takács Lidi népiskolai tan-erők voltak.

A newyorki Metropolitan opera beszü-n-tette működését. Méghozzá anyagi okok-ból. Az óriási vállalkozás az utóbbi hóna-pokban az esze-veszetteen fegyverkező Ame-rikában rossz üzletnek bizonyult és a vál-lalkozók feloszlatták a társulatot. A tömér-dek kényes és nagyigényű művész most ap-robabb staggioneka szakadt és vendégkör-ura indul...

Zombor thj. sz. kir. város polgármesterétől.

22.244/3 kig. 1942. szám.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. Közlekedésügyi Miniszter Urnak fenti tárgyban 304.900/III.—1—1942. sz. a. ki-adott körrendelete, valamint a 6.120—1942. M. E. sz. rendelet 10 §-ának (1) bekezdése alapján törvényhatóságom területén a lisztnagykeres-ke-dőket legkésőbb 1942. évi május hó 21. napjáig ki kell jelölnöm.

Lisztnagykereskedővé csak olyan személy (jogiszemély) jelölhető ki, aki (amely) igazolja, hogy:

1. nem esik az 1939. IV. t.c. hatálya alá.
2. nemzethűségi, erkölcsi és szakmai szem-pontból megbízható, különös tekintettel a köz-ellátással kapcsolatban kiadott rendeletekben foglalt rendelkezésekre.
3. megfelelő tőkével rendelkezik és meg-állapítható, hogy a tőkét nem az 1939. IV. t. c. hatálya alá eső személy (jogiszemély).
4. a liszt kifogástalan tárolására alkalmas helyiséggel — amennyiben a helyi viszonyok megkívánják, több raktárhelyiséggel — rendel-kezik.
5. hitelt érdemlően igazolja, hogy liszt-, vagy gabonakereskedéssel már huzamosabb időn át foglalkozott.

Ezen rendelet értelmében törvényhatóságom területén legalább annyi lisztnagykereskedőt kell kijelölni, hogy egy-egy lisztnagykereskedő legfeljebb havi 2000 q. liszt átvételére kápon megbízást.

A fentiekre tekintettel felhívom mindazok figyelmét, akik a lisztnagykereskedést elver-ni kívánják, hogy a fenti pontokban előírt feltételek igazolására szoleáló iratokkal felszerelt kérvényüket legkésőbb 1942. évi május hó 15. napjáig nálam (Városháza fsz. 26. aító) kell elő-terjeszteni. A későbbi időben előterjesztett ké-relmek figyelembe nem jöhetnek.

Mindazok, akik a rendeletre vonatkozólag bővebb felvilágosítást kívánának, megtudhatják a Városháza fsz. 26 sz. hivatalos helyiségben. Zombor, 1942. évi május hó 1.-én.

Dr. Cserta Péter s. k. polgármester.

Az első féldíő lendületes, kitűnő játéka után összeroppant a magyar csapat

Németország—Magyarország 5:3 (1:3)

Budapestről jelentik: Példátlan érdeklődés előzte meg a vasárnapi német—magyar válogatott labdarugó mérkőzést. A jegyek már a hét elején teljesen elfogytak. Az Ullői-uti pályán 40.000 szurkoló tolongott, hogy tanúja legyen a nagy küzdelemnek. A mérkőzés rendezősége 450 hős honvédnek juttatott helyet a nézők soraiban, de nagyszámu sebesült német katona is jelen volt.

A mérkőzést végignézte a Kormányzó Ur is, akit kitörő lelkesedéssel fogadott a közönség.

A két csapat Barlassina olasz játékvezető sippelére a következő felállításban vette fel a küzdelmet:

Németország: Jahn — Janes, Müller—Kitzinger, Rhode, Sing—Dörfel, Decker, Conen, Walter, Durek.

Magyarország: Tóth—Balogh II., Biró

Egy gólra három a válasz

Enyhül a játék irama, esik a nívó is, a 16 percben azonban ártatlannak látszó német roham végződik eredménnyel. Kitzinger—Conen és Decker játszik össze, a labda végül is Walterhez kerül, aki pompás lövéssel megszerzi az első — német gólt. 1:0. Egy perc múlva azonban már itt az egyenlítés. Tihanyi vágat a kapu felé, már nem tudják elérni, Kitzinger hat méterre a kaputól csak gáncos elvetéssel állítja meg rohamában.

kétségtelen tizenegyes, Nagymarosi belövi. 1:1.

Most lassan-lassan fölénybe kerül a magyar csapat és ez a fölény egyre fokozódik. Tihanyi fejesét a kapu/torkából vágja ki az egyik védő, Jahn csak szerencsével fogja. Bodola közeli lövését. Nem sokkal később pedig Gyetvai bombáját kell nagy bravúrral védenie. Dudás távoli bombákkal kísérletezik, ezek eredménytelenek. A 20. perc-

—Nagymarosi, Szücs, Dudás, Kincses, Zsengellér, Tihanyi, Bodola, Gyetvai.

Azonnal a magyar csapat lép fel támadólag, Gyetvai vezet pompás rohamot, át vágja a labdát Kincsesnek, kinek közeli lövése emberbe pattan. Majd a következő percben már újra Gyetvai tör előre, Kincses visszafejeli neki a labdát, de a balszélső lövését a kapus védi. Az ujdonsült középcsafár, Tihanyi jól mutatkozik be elfejeli a labdát a hróihorgas középhátvéd, Rhode elől. Ujra a villámsebes balszélső van akcióban, hatalmas lövése a külső oldalhálót találja el. Most egymásután a németek teremtenek két veszélyes helyzetet, Walter azonban fölé fejel, Becker lövése pedig elfut a kapu előtt. Nem sokkal később Biró váratlan fejesét Tóth kapus csak merész vetődéssel védi.

ben vagyunk, amikor újra magyar támadás gördül a német kapu elé.

A labda az egyik német védőről hátra felé pattan, a szemfüles Zsengellér elcsúpi és 6 méterre a kaputól kapufa mellett a hálóba továbbítja 2:1. (Zsengellér lesen állt, de ellenféltől kapta a labdát — így a gól szabályos.) A gól után tovább támad a magyar csapat, különösen Zsengellér és Gyetvai játszik ragyogóan, Kincsesen azonban sokat bosszankodik a közönség. A német Deckernek is van jó helyzete, de balszerencsére, kifelé pattan róla a labda. Az utolsó percben Zsengellér mesteri labdát ad Tihanyinak, aki tisztán áll a tizenhatoson, villámgyorsan lestoppolja a labdát és már lö is, lövése nyomán a labda a felső lécalatt surran a hálóba 3:1.

Az első féldíőben jobb volt a magyar csapat.

A második féldíőben összeroppant a magyar csapat

Egymásután rohamoztak a németek, majd a 13. percben Szücs átkarolta az egyik német játékosot. Tizennyolc méterről szabadrugás, magyar játékosok sorfalat állanak, de Janes lövése utat talál a kapuba 3:2. Most összeroppant a magyar csapat, Szücs és Nagymarosin keresztül mennek a németek, Conen még Tóthot is kidriblizli és átadja a labdát oldalra Walternek és máris 3:3 az eredmény. Mindjárt utána megint átmennek Szücsön, verve a magyar védelem, de Conen rosszul találja el a labdát, Tóth el tudja fogni. Német ostrom. A kopasz Dörfel lefut, lehet azt is mondani, hogy besétált a labdával a magyar kapuba. 4:3. Tízperces magyar ostrom következik, egy alkalommal Zsengellér gesz-

tikulál Barlassina előtt tizenegyest reklámál. Aztán megint német támadások következnek. Az utolsó percben Walter oldalról, nehéz helyzetben lö és a labda a vetődő Tóth mellett a kapuba pattan. 5:3.

A magyar csapat az első féldíőben türeményesen játszott s a két gólos vezetés után az volt a helyzet, hogy további gólok kal fizetünk a kölni vereségért.

Szünet után azonban mintha kicsérték volna a magyar csapatot.

Örök rejtély marad a németek hatalmas felülkerekedése. A német csapat a kínálkozó helyzeteket mind tökéletesen kihasználta. A mi csatáraink rengeteg helyzetet hagytak kiaknázatlanul.

Győzött a ZSE

ZSE—KULAI AFC 3:2 (1:1)

Barátságos mérkőzés, játékvezető Majsirevits.

Mintegy kétszáz néző volt kíváncsi az egyetlen zombori mérkőzésre, amelyet az erősen felázott, csuszós pályán a Városi Stadionban tartottak meg. A rossz pálya sokban befolyásolta a mérkőzést.

A zomboriak megérdemelt győzelmet arattak a vendégek felett. Schmidt és Huber próbajátékosok jól állták meg helyüket. A gólokat Lukács, Schmidt és Huber rúgták.

Nehéz küzdelem árán nyert a WMFC Szabadkán

WMFC—BÁCSKA 1:0 (0:0)

Szabadka: — 2500 néző.

Az első féldíőben a WMFC sokat támad, de a nagyszerű formában lévő Markos — nomet a kapufa — menti a Bácska kapuját. A Bácska három SzVAK játékosal erősítette a mérkőzést. A második féldíő 7. percében Kállói felvágta Hatvanit, s a megítélt 11-es Tumbác kapufára lövi. A 26. percben esett gólt Váradi beadásából Jávor II. öt méterről fejelte a hálóba! — Jó: Dósa, Rákos, Váradi ill. Markos, Balázs II. A mezőny legjobbja: Tumbác, Kecskés.

Közgazdaság

A római Mezőgazdasági Intézet jelentése a gabonaközellátásról

A római Mezőgazdasági Intézet kiadásában megjelent az 1941-es év gabonaterméséről egy részletes jelentés. A jelentés felöleli a kontinens buza, rozs, árpa és zabtermelésének adatait. Ezek szerint Európa gabonatermelése az elmúlt esztendőben igen elégtelen volt, mégpedig ahogy a római Mezőgazdasági Intézet jelentése megindokolja a kivételesen rendellenes időjárás következtében.

Érdekes ebből a szempontból a skandináv területekről szóló adatszolgáltatás és a Balkánról kiadott jelentés. Eszerint Dániában az elegygabona (a gabonafélék együtt) az 1940-ben betakarított 7.002.000 métermázsával és az azt megelőző öt esztendőben megoszló évi 7.463.000 átlaggal szemben 1941-ben csupán 5.900.000 métermázsával terméseredményt mutatott fel.

Svédországban is, noha 1941-ben az erre szolgáló teljes területet bevetették a terméseredmény elmaradt az előző esztendői terméseredmény mögött. Norvégiában a számtóföldek területét 1940-ben 56.000 hektárral növelni s ebből a területnövelésből 10.000 hektárt búzával, 10.000 hektárt rozssal akartak bevetni, míg 19.300 hektárt burgonyával és a fennmaradó 7500 hektárt egyéb terményekkel szándékoztak beültetni. De ennek a tervbevitelt területnövelésnek csak 74 százalékát sikerült megvalósítani a munkálatokat megzavaró rossz időjárás következtében és 1941-ben tudták csak elérni a területnövelést teljes mértékben. De természetesen az 1941-es termés már csak az 1940-ben fennállott területnek megfelelő és a terméseredményre is kintó rossz időjárásnak megfelelő eredményt mutatja. Finnországban, ugyancsak a rossz időjárás következtében, az elegygabona hozama az 1940-ben betakarított 126.500 métermázsával szemben 1941-ben csak 91.000 métermázsával volt.

Látjuk tehát, hogy az északi országokban mekkora károkat okozott részben a fölék megműveltetése tekintetében, részben pedig közvetlenül a terméseredményben a rossz időjárás.

Ugyanebből a szempontból mérjegeti a jelentés a Balkán országainak 1941-es terméseredményeit is és megállapítja, hogy általában itt is mérhetetlen károkat okozott a rossz időjárás.

Igy például Románia terméseredményéről nem is állnak rendelkezésre adatok. Itt ugyanis a kedvezőtlen időjárás folytán és a rendkívül kemény tél igen korai beállása következtében az őszi vetésre kidolgozott tervzetet nem lehetett megvalósítani, noha a gazdaságokban később megkísérelték kiküszöbölni ezt a hiányt és még december harmadik hetében is végeztek vetési munkálatokat, mindez azonban már jelentőség nélkülülnek bizonyult és így az 1941-es termés nem válthatja be a tervzetben hozzá fűzött reményeket.

A római Mezőgazdasági Intézet jelentése megemlíti, hogy Szerbiában 1941-ben igen jó volt a termés, mintegy 13.000.000 métermázsával. Ennek a termésnek jelentékeny része azonban az ismert okok következtében veszendőbe ment.

Ugyancsak hátrányosnak mondható Bulgária 1941-es gabonatermése is, mert itt nemcsak a rossz időjárással kellett számolni, hanem a búzatermést erősen veszélyeztető rozsdaakárok is melyeknek következtében a termés elmaradt az 1940-es termés mögött.

Az árpatermés is csak kevésbé sikerült. Az őszi zab megsínylette a kemény téli hideget. A tavaszi zab 1941-ben eleinte jól fejlődött, de a beérés idején bekövetkezett túlságos esőzések lefektették a vetéseket és elősegítették a rozsadásodást. Így tehát Bulgáriában is hátrányosan befolyásol-

A Délvidék német nyelvtanfolyama

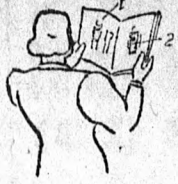
ta a terméseredményt 1941 kivételosen rossz időjárása.

A fentiekon kívül érdekes még a Svájc-ról közzétett jelentés. A hadszintér készlekedése még inkább megnehezítette a kenyérgabonák és takarmánygabonák behozatálát Svájcba és így, a svájci Szövetségi Élelmezési Hivatal közlése szerint a belöldi termelés legfokozottabb növelésére volt szükség.

1941-ben Svájcban 62.500 hektárral növelték a szántóföldi területet, ami azt jelenti, hogy ez a terület jóval meghaladja az 1914—18-as világháborúban gabonatermék számára megművelt területet. A gabonatermelők száma 1940-től 41-ig 34.100-ról 179.700-ra emelkedett. A megművelt gabonaterület jelenleg 174.000 hektár, tehát 34.600 hektárral meghaladja az első világháborúban megművelt gabonaterületet. Mindeme erőfeszítések ellenére a terméseredmény 1941-ben nem volt kielégítőnek mondható és a svájci háztartások még ma is csupán 18 százalékban hazai gabonából készült kenyeret fogyasztanak.

Alma, körte levélbolháját csak tavasszal lehet eredményesen irtani. Az almafa levélbolhája már ősszel párzik és petéit is ősszel lerakja még, tehát petealakban telel át, míg a körte levélbolhája kifejlett alakban telel át a körtefa kéregrepedéseiben. Az alma levélbolhájának petéit a kéregrepedésekben lehet találni egyesével vagy csoportosan. A petéből áprilisban kelnek ki a lárvák, rávándorolnak a felső rügyekre, hol a fiatal levelek és virágbimbók nedvét szívják. A bimbókban a szivásvákkal érzékeny károkat okozhatnak. Májusban jelenik meg a kifejlett rovar, ez a fiatal gyümölcs nedvét szívja. Az alma levélbolháját

Irja: Dr. Végh Zoltánné középiskolai okl. tanár.

Diese Muster sind sehr herzig! Welches soll ich für die Kleine wählen? Soll ein ganzes Kleind daraus werden, oder nur ein Pullover?

Ich werde versuchen ein Kleid zu stricken. Ich habe es noch nie gemacht, doch hoffentlich wird es gut gelingen. Wir werden eine Anleitung geben und wenn Sie es nicht machen können, bitte, kommen Sie nur herein, gnädige Frau, wir werden gerne helfen.

Nagyon helyesek ezek a modellek! Melyiket válasszam a kicsinek? Egész ruha lesz belőle, vagy csak pulóver? Meg fogok próbálni ruhát kötni. Még sohasem csináltam, de remélhetőleg sikerülni fog. Fogunk utmutatást adni és ha nem tudja csinálni, kérem Nagyságos asszony, tessék csak bejönni, szívesen fogunk segíteni.

Szószedet

das Muster, -s	minta, modell	gelingen, gelang, ist	sikerülni
versuchen, -te, h. -t	megpróbál	gelingen	vezetés, utasítás
stricken -te, h. -t	kötni (kézimunka)	die Anleitung, -en	

Dr. VÉGHNE eddig megjelent nyelvkönyvei: „Igy tanulok angolul” és „Igy tanulok németül”. első kötet kapható Dr. Véghné Nyelviskolájában: Budapest, Endres tér 6 és minden könyvkereskedésben.

legeredményesebben most tavasszal lehet irtani, mikor az a petéből kikel. Már a gyümölcsfakarbolineummal, olajemulzióval való permetezés is elpusztítja a peték jó részét, de a megmaradtakból még mindig elég bolhalarva jön elő, tehát ezeket is irtani kell. A fiatal lárvákat legjobban nikotinoldattal való permetezéssel irthatjuk. Ha tehát a rügyfakadás előtti permetezést elvégezzük, ezzel irtjuk a levélbolhák petéit, a körtefa kérgén telelő kifejlett levélbolhákat. Ha azután május elején permetezünk

nikotinnal, akkor irtjuk még a megmaradt petéből kikelő almalevélbolhálárvákat, a megmaradt körtelevélbolhákat és a levéltetvek ősanóit, vagyis a két permetezéssel teljes védelmet nyújt az alma körte levélbolhája ellen, de egyuttal irtja a levéltetvek telelő petéit és a kikelt levéltetveket is. Nem szabad tehát a rügyfakadás előtti gyümölcsfakarbolineum és a közvetlen fakadás utáni bőrméreggel való permetezést elhagyni.

A rejtélyes talizmán

IRTA: CLEM YORE

— De hiszen nem köröznek — felelte Jim és elmondotta azt, amit Fleming püspök beszélt a Legg esetéről és az őt ért balesetről.

Pierre jött be a szobába: — Julie Marie magát akarja látni — mondotta.

Jim a torkában érezte a szive dobogását, amint meglátta Julie Marie kísértetiesen sápadt arcát és lázban égő szemét.

— Minden rendben van? — kérdezte a lány. Fleming püspök kiment a szobából.

Kimenet válaszolt: — Nem szabad sokat beszélni. — Igen, Julie Marie, minden teljesen rendben van.

— Atyám elmondta, hogy az az ember véletlenül önmagát sebezte meg a pisztolyával. Fleming püspök is ezt mondta nekem. Ez valóban igaz?

— Igen, Julie Marie, ez az ügy teljesen le van zárva.

— Ennek örülök! Most már jól aludhatom. Jim, nagyon rosszul vagyok. Rémesen rosszul, de nem tudtam addig aludni, amíg ezt magától nem hallottam. De most aludni akarok... sokat, sokat, hosszasan és mélyen.

— Kis lány, milyen forró a teste — jegyezte meg Jim az ujjait megfogva — fáj valami?

A leány hallgatott. A melle felett a takaró ijesztő módon emelkedett és esett vissza, olyan nehezen lélegzett.

A püspök visszatért a szobába, magával hozva az orvosi fehér köpenvét és a ládikát, amelyet a repülő hozott Fairbanksból.

Jim ezt sugta neki: — Ebben a pillanatban aludt el.

Fleming püspök leült az ágy mellett álló székre.

— Julie Marie — suttozta halkán, gventgden.

A leány nem felelt, csak a szempillája rebent meg alig észrevehetően.

— Jim, gyorsan, nyissa ki azt a ládikát és adjon ki oxigént — mondta a püspök.

Jim kis hengeralakú tartályt állított az ágy melletti asztalra.

— Mi történt? — kérdezte.

— Meg akarom akadályozni, hogy görcse legyen, — felelte a püspök — mert a görcs ilyen esetekben a vég kezdete. De most maradjon nyugton. Menjen ki és hívja be Nowakot.

De Pierre-nek ne szóljon semmit se. Maradjon mellette. Ha szükségem lesz magára, kiszólok.

Amint Jim az ajtó felé indult, látta, hogy a püspök kis sátrat bont ki, amelyet a leány fölül helyezett, amikor az oxigént behelheteti. Kiment a konyhába és megmondta Nowaknak.

hogy menjen be. Azután Pierre és Mike közt leült egy székre. A szoba csendie borzasztóan izgatta felkorbálcolt idegeit. Az ember gondolatai furcsán kavarnak ilyen helyzetekben. Jimnek az jutott most az eszébe, hogy valahol egy szálloda reklámiában a következő mondatot olvasta: „Csendes szobák, amelyek az álom suttozásával vannak telítve.”

Álom! Julie Marie is erről beszélt az előbb. Álom! Hosszu alvás! Aludni akart.

Jim szívét vad félelem fogta el. Kis idő múlva Joe Willie felesége lámpát hozott be. Ugy járt-kelt a szobában, mint a kísértet.

Nowak ki-bejárt Julie Marie szobájában, mint az árnyék.

Pierre így szólt: — Jobban ért ahhoz, hogy a gyermekemmel, hogy kell bánni, mint egy tucat olyan medve, amilyen én vagyok. Ez az indián asszony pótolta nála az anyját és Julie Marie tanította meg Nowakot a helyes és szép francia és angol beszédre.

A percek elviselhetetlenül lassan teltek el. Mike a hintaszékben hibálta magát. Pierre pipázott.

A vacsorát jelezték, de a püspök nem lelt meg.

A fogadószobában levő férfiak vacsorához ültek.

Eppen elvégezték a vacsorát, amikor a püspök belépett.

— Ma éjjel lesz a válságos fordulópon — mondta — ez a roham már legalább öt nap óta tart. A láza negyven fok körül ingadozik. És roppantul beteg lehetett már akkor, amikor a vízbe beesett. De amikor először adtam neki oxigént, feléledt és jobban érezte magát. Jim, menjen be és maradjon mellette. Az ágy mellett egy papírlap van, arra felírtam maga számára az utasításokat. Rendszeresen dipitalissal erősítem a szívét és felírtam magának, hogy milyen időközökben és milyen adagokban adja be. De teljesen kimerültem és mielőtt uira bemegek hozzá, aludnom kell.

Jim nem várt, hogy kétszer mondiák ezt neki.

Ugy kirohandt a szobából mint a villám. Fleming ételt vett ki a tányvériára s azután így szólt:

— Abban a szobában nincs helye ilyen vadembernek, amilyen én vagyok.

— Magát tartja vadembernek?

— Az egyházbeli testvéreim gyakran ennek mondanak. Látiák, ha paptársaimmal vagyok, azt mondom, hogy kutyákat haszoló orvos vagyok. Orvos, aki a kutyaszánkövvel szá-

guld körbe mindenfelé Circle körül. Ha pedig orvosokkal vagok együtt, azt mondom, hogy hittérítő vagyok. De nem tudom, mit mondiak, amikor ilyen régi kipróbált világiáro vándorokkal vagok együtt mint maguk ketten?

— Azzal, hogy ma egyfolytában csaknem száz kilométert tett meg a kutvafojtával, kiérdemelte „az összes vándorok királyának” címet. De mi vitte arra a gondolatra, hogy magát vadembernek monda, akinek nincs helye Julie Marie szobájában?

— Micsoda? ...

— A szerelem. A két gyermek nem is seíti, de mint a hólabda a hegyen lefelé gurulva egyre növekszik, minden pillanattal nagyobbodik, úgy nőtt nageváz ez a szerelem. Hallottam, hogy Julie Marie a lázálmában mit mondott. Váriunk, amíg felébred és maga mellett látja Jimet.

Pierre Fleming arcába bámult. Mike némán nézett maga elé.

Fleming mindegyik régi barátja kariára tette egyik kezét és felváltva nézett hol az egyikre, hol a másikra.

Sajátszerű volt a nézése és saíátszerű volt a két öreg tekintete is, amint az övével találkozott.

Nyílt, kedves humor sugárzott feléjük a püspök szeméből, feltárva a lelke mélyén elrejtett legbensőbb érzését, azt a megérett szeretetet, amellyel az élet egvszerű, tiszta örömeit szemlélte. Minden gondolatát az életből merítette és miként a tükör visszaveri a fényt, úgy sugárzott ennek a nemeslelkű napnak az arcáról a végtelen jószág és mindent átkaroló szeretet. Az aika olyan pirosan világított a szakálla mögöl, mint az érett cseresznye, amikor nevetve mondta:

Folytatása következik.

Apróhirdetése

Vendéglő a város központjában, jó forgalommal, elköltözés miatt eladó. Bővebb felvilágosítást ad Sanghaj vendéglő, Zombor Városvv Gvula ucca. a-1662-f

Keresek magános ur-nőhöz bejárónőt, vagy szobalányt, aki a főzéshez is ért. Jelentkezni: Csokonai utca 10. a-1684-f

Flórián ucca 17 szám alatti ház szabadkézből eladó, melyben megfelelő üzlethelyiség is van. fűszeres be rendezéssel együtt. a-1670-f

Szombaton a délutáni órákban elveszett, a Horthy Miklós téren egy fehér papirosba csomagolt muszlinkendő és egy fehér gallér. Kérem a b. megtalálót adja le a rendőrségen. a-1685-f

Villanyszerelést-lavtást legolcsóbban: Gaul Józsefnél. Hitler körút 14 alatt. a-1654